

נחש מי בא לסעוד (מגורבי, תל-אביב; ארצות-הברית) "הוא בחור נהדר, מספרת הנערה המאושרת לאמה המאושרת על החתן שהביאה זה עתה הביתה, הוא כל-כך מוכשר, והוא יפה, את יודעת, הוא ממש יפה. לקח לי עשרים רגע להתאהב בו." ואו פיתאום מופיע החתן בפתח, והיא אמה נשארת כפה פעור. היא עומדת להת-עלף. החתן הוא כושי.

זוהי משפחה מתקדמת מאוד. האב הוא עורך-עיתון ליבראלי, הלוחם מזה שנים לשיחיון בין לבנים ושחורים. הוא חניך את הבת שלו כל ימיה בהתאם לדעותיו: "הגזע זה רק עניין של פיגמנטים." ועכשיו, כשהיא הביאה כושי הביתה בתור חתן, הוא שרוי במלחמה נפשית קשה. הוא מתמודד עם עקרונותיו, ומת-גלית כל הצביעות בנפשו של אדם מתקדם, שבמעמקי נשמתו הוא עדיין בן לדור שחונך על שינאה גזעית.

הסרט נעשה בצורה קצת פשטנית. כדי לא להעמיס בעיות על הבעיות שישנן כבר, עשו את הכושי לגאון צעיר. אפוף תוארי דוקטוראט, ותוארי כבוד אחרים. הוא ישר. הוא הגון. הוא הכל — מלבד לבן.

כדי לשמור על המתח, נעשו דברים עוד יותר פשטניים. הבחור והבחורה צריכים לטוס עוד הלילה לג'נבה, ולכן על הזרועים להחליט מייד אם הם מאשרים את החתונה. האם עומדת לצד בתה. האב מתנגד, כי טענה הצבועה, שהשניים לא יהיו מאושרים. האבא הכושי טוען שבנו כפוי-טובה, והאמא הכושית טוענת שהאבות שכחו את הזמנים בהם היו צעירים ומאוהבים. והכל נערך בשיחות של שניים, על-ידי שחקנים מצויינים, עם דיאלוגים המעוררים התרגשות והמתח רב, למרות שיש המון תורות על אותם הדברים.

העיקר

שיהיה שמח

השכונה שלנו (סטודיו, תל-אביב; ישראל).

איש מהקהל: ראתי מה זה סרט שמח? איוה שמח זה! לאללה. איך שהם מצלמים כשהבחורה הזאת, ליאורה, איוו יפה? מת-ארסת לגברי בנאי, איך יונה עטרי רבה עם שייקה, הבעל שלה, כימעט רוצה להרוג אותו. אבל כל פעם שמצלמים היא פיתאום מחייכת, איוה חיון מוחק.

מבקר הקולנוע: כן, אבל שמת אולי לב לזה שלא שומעים אף מילה ממה שהאנשים מדברים?

אחד מהקהל: מה שומעים, לא שומעים? לא צריך לשמוע! יודעים מהלב מה הם מדברים.

מבקר: יש הרבה קטעים משעממים. אחד מהקהל: איוה משעממים! זה מהחיים זה. מה משעמם? ראתי איך גברי ושייקה ופולי תופסים שלהם על שפת-הים? בקבוק עראק, החכה במים, ככה רק בשביל הכיף, לא בשביל הדגים, ואומרים כל מיני דברי חכמה, בשביל להוריד את העראק בגרון. זה משעמם זה? מה הבן-אדם צריך יותר? מבקר הקולנוע: ואחרי זה הם קונים דגים בשוק, כדי לספר בבית שדנו אותם. זאת באמת חכמה נדושה. אבל מצד שני מוכרחים להודות, שכשהם הולכים הביתה, לפנות ערב, עם החכות על הגב, זאת סצנה נה פויטית יפה מאוד.

אחד מהקהל: בדיוק, מהפה שלך לאוזן של אלוהים. ואיך זה הנבלה הזה, גדי יגיל, עושה צרות לבחורה שלו! הייתי הורג אותו. ואיך בשביל הכסף הוא מוכר לאי-ציה מבוש את כל הקבוצת-כדורגל.

מבקר: זה לא בדיוק הומור מה שיש שם.

אחד מהקהל: מילי צריך הומור? העיקר שיהיה שמח! איך פוליאקוב עומד כל היום וכל הלילה וקורא לאשתו ולבת שלו ש-יחזור, עד שכל השכנים יוצאים. אה, וזה, שייקה, עצום, לא? ראתי איך הוא מתפלל במישחק כדורגל, ולא יודע מי לנשק קודם, את התנין או את גברי, או את אלוהים? מוסר ההשכל: מוסר ההשכל הוא ש-השכונה שלנו הוא סרט מלא שימתח-חיים, עם מישחק מצויין, צילומים נהדרים, אחי-רה אמיתית, התי מניין של שכונה כמו שכונת-התקווה. איטלקי כמו פליני או גרמי-היה בוחאי עושה מזה גם אמנות גדולה. כאן זה — בידור משעשע מאוד.

סרט זה יצחיק

את ישראל:

בעיות

גזע וזרע

"גם בזמנים גדולים של מהפיכה קורה שבן-אדם טובל מכאבי-שניים פרטי", אמר סופר גדול אחד. והנה הגיע ארצה סרט לא פחות גדול, דמראה איך קורה הדבר.

הסרט רכבות שמורות היטב (בק-רוב בקולנוע פאר, תל-אביב, צ'יכה) הוא אידיליה. נער צעיר, שלבש זה עתה את מדי שומר-הרכבת, מסתכל על המסילה, מקום עבודתו החדש, ומנהל-התחנה מברך אותו לשלום, כשעל ראשו, על כתפיו, ל-רגליו, הגוות והומות יונים לבנות.

התחנה נראית כמקום השקט ביותר ב-עולם, ועשן הרכבות, הציפצוף שלהן, המ-עורר תמיד געגועים לאיוה מקום רחוק ש-אליו הן נוסעות. הצילצול של הפעמון כש-הן מגיעות, והרעש שהן משאירות מאחור-ריהן, כשהן נעלמות, כל זה נותן קצב איטי לחיים השקטים של יושבי התחנה.

המלחמה המתחוללת ברקע מדגישה כד-רך של ניגוד את החיים האידיליים הללו, וגם נותנת כל הזמן איוושהי הרגשה שהם בלתי-אפשריים.

נציג הצבא הגרמני באיוור מגיע לתחנה, במגפיים כבדים ובצעדים חריפים שאינם מתאימים למקום, ומשתמש בחותמות של

חותמת על הישבן

הנער התמים הולך מאיש לאיש ומספר לו את בעיותיו, והוא מגיע גם למנהל-התחנה. "הרופא אמר שאני טובל מפליטה מוקדמת", הוא אומר לו, "הוא אמר שאני צריך אשה מבוגרת שתדריך אותי. אולי אשתך תהיה מוכנה?"

וקלב נקר וגיטקה בנדובה גזע עליון

מני הלוחם למען אירופה החדשה, עוד מד-גישים את זה. בייחוד שכל הביקורים הללו מלחים בשיירי-לכת צבאיים, ולפעמים שיר-ריום עוד נמשכים כאשר עובר הסרט לתמו-נה חדשה, כאילו שכחו להחליף אותם, ואז רואים יונים לבנות, מטיילות להן בשמש, על הפסים השוממים, לקולו של הימנון מלחמתי רועש.

מה אמיתי יותר — המלחמה או הבע-יות של גיבור הסרט, שאינו מסוגל לשכב עם נערותיו, בפעם הראשונה בחייו, משום שהוא פוחד? הוא מבלה איתה לילה שלם, והוא לא יכול. ובבוקר מפציצים את העיר. הבית נהרס. הגיבור לא רואה כלום. הוא קם. מתנער מהאבק ששפל עליו. לוקח את כובעו מהקולב, הרהיט היחידי שנשאר שלם, ויוצא מהבית. עולמו נחרב עליו. הוא לא גבר. ולא איכפת אם בינתיים נחר-בו גם עולמות אחרים.

אחרי-כך באה שוב סצינה נפלאה, מלאת הומור. הרופא מסביר לגיבור, שניסה ל-התאבד, כי הוא גבר ככל הגברים, הוא רק טובל מפליטה מוקדמת, והוא זקוק לאשה מבוגרת, שתדריך אותו בפעם הראשונה.

וכל זה מצחיק עוד יותר, כשמפקד-האיר-זור בא לתחנה כדי לחקור את פרשת החות-מות שהודבק על ישבנה של הנערה. הוא צועק על שני הבחורים: "מיטב הנוער הי-גרמני שופך את דמו למען אירופה החדשה, ומה אתם עושים כאן? אחד מדביק חותמות על ישבן של בחורה, והשני חותך את ידיו מפני שהוא טובל מפליטה מוקדמת!"

הוא לא מוצא שום עילה בחוק כדי להא-שים את מטביע החותמות, משום שלא הי-תה כאן שום כפייה, הבחורה השתתפה ב-מישחק. אבל הוא מאשים אותו בביזיון ה-שפה הגרמנית.

ר עם התותחים, הנשמע מרחוק, ער-שה את כל הסיפור עוד הרבה יותר-תמים, והרבה יותר הומוריסטי, והביקורים-אצל מפקד-המחוז, המדבר על הנוער הגר-